

at faa Kirketiendeejerne til at bekoste Restaureringen. Og naar man ikke har kunnet skride til en Afløsning af Tienden og faa Kirken til at gaa over til at være selvejende, skyldtes det udelukkende en enkelt Kirketiendeejer. Saa vidt jeg husker, var det kapitaliserede Beløb af den Tiende, han ejede, ca. 150 Kr., saa man skulde tro, den Sag var let at komme over; men det har ikke været muligt at faa Tienden afløst, uagtet Beboerne i Sognet har villet afkøbe ham hans Andel i Tienden ved at betale ham et betydeligt højere Beløb, end hans Tiende var kapitaliseret til, han vilde ikke bøje sig. Fra de kirkelige Myndigheders Side har der været gjort, vistnok hvad der kunde gøres, baade i Retning af Paabud og i Retning af store Bøder, for at faa det Forhold bragt i Orden.

Det er nu ca. 1½ Aar siden, jeg fremdrog det Forhold, og Ministeren gav mig fuldstændig Ret i mine Udtalelser; han udtalte den Gang, at Forholdet maatte ændres, selv om det skulde vise sig, at det ikke kunde ske paa anden Maade end ved en Lovændring. Nu glæder det mig, at de Ændringer, den højtærede Minister her har foreslaaet, aabner en Udvej til at komme ud over de nævnte Forhold, idet det bliver muligt at skride til en Tiendeafløsning, uden at man behøver at tage Hensyn til en enkelt Tiendeejer, som kun ejer et ganske ubetydeligt Beløb af den kapitaliserede Tiende. Jeg er derfor den højtærede Kirkeminister taknemmelig, fordi han har fremt at dette Lovforslag, og jeg vil ogsaa gerne rette en Tak til Partiordførerne for deres Udtalelser. Naar de her foreslaaede Bestemmelser gennemføres hurtigt, er der sikker Forventning om, at det vil lykkes i den kommende Sommer at faa Kirken restaureret. Beboerne har den fornødne Offervillighed til at bringe Kirken i god Stand; det har de vist ved, at afhjælpe nogle af de værste Mangler til Trods for, at det var Tiendeejerne, der skulde gøre det. Jeg vil meget anbefale, at de foreliggende Lovforslag nyder meget hurtig Fremme, saaledes at vi kan faa de paagældende Forhold ordnet ogsaa ved den Kirke, jeg har omtalt.

**Kirkeministeren (Appel):** De 4 ærede Ordførere har alle udtalt Tilslut-

ning til Lovforslagene, og herfor takker jeg. Der er berørt enkelte Forhold Lovforslagene vedrørende, men jeg antager ikke, jeg paa dette Tidspunkt behøver at omtale disse Ting nærmere. Lovforslaget kommer jo i Udvalg, og saa er det vist tidsnok; jeg har imidlertid Trang til at svare det ærede Medlem Hr. Povlsen noget paa den Tale, han fandt Anledning til at holde.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, naar han begynder med at sige, at han med Beundring har set den københavnske Kirkefondens Arbejde, og naar han erkendte den kirkelige Betydning af dette Arbejde i vor Hovedstad. Og jeg kan være enig med det ærede Medlem i at beklage, at den kirkelige Retning, det ærede Medlem og jeg tilhører, ikke har kunnet gøre et større Arbejde i denne Sags Tjeneste. Men jeg minder dog om, at den Mand, der begyndte dette Arbejde, var en grundtvigsk Mand; som mange af dette høje Tings Medlemmer sikkert ved, var det en ung teologisk Kandidat, der i Begyndelsen af 50erne boede ude paa Nørrebro. Han hed Ludvig Helweg, blev senere en kendt Kirkehistoriker og Præst i Odense. Han saa paa dette uhyre Kvarter, der var bygget udenfor Voldene, de store Kaserner med de Hundreder af Hjem; men han saa ikke et eneste Spir, der pegede opad, eller en Kirke, der kunde indbyde de mange til at komme paa et Besøg om Søndagen. Han fik dannet det første Udvalg i København til Indsamling af Penge til en københavnsk Kirke, og Frugten deraf blev, som det ogsaa er kendt nok, Johanneskirkens Opførelse omkring 1860, den første af de mange Kirker, der blev bygget her i København ved frivillige Bidrag.

Det ærede Medlem og jeg kan enes om at glæde os over, at det var en Mand, der hørte til vor kirkelige Retning, der begyndte denne Sag, og vi kan vist nok ogsaa enes om at beklage, at vi ikke har faaet større Lod og Del i det Arbejde, her er udført i Aarene, der er gaaet. Men jeg kan ikke indrømme det ærede Medlem, at nu skulde Kirkefondens Arbejde i København være overflødig. Jeg vil ikke strides med det ærede Medlem om, hvorvidt 15 000 Mennesker til en Kirke med 3